

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Ianuarie v. 1887

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sînt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atît în Monarhie cît și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sînt rugați a ne comunica eventual pre lungă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Tot cestiunea Ardealului.

Comitele Béla Bánffy ne amenință cu soarta fraților noștri din Basarabia.

Un alt om cu trecere, dl D. Dózsza, tot în o scrisoare datată din Budapesta, publicată și asta tot în „Kolozsvar“, ne amenință chiar cu perirea:

„Zidul despărțitor între Slavii-de-Nord și cei de Sud-Vest îl formează Maghiarii, Românii și Germanii din Austria, ba deocamdată îl mai formează și asprul absolutism rusesc; dacă însă un Țar îi va da Rusiei vre-odată constituțiune, elemente slave dela Nord și cele dela Sud-Vest se vor strînge cu mai mult efect, și dacă turențele lor nu vor găsi această stavilă în strînsă unire, se va întempla, că valorile îi vor duce mai întăiu pe Români, apoi pe noi și pe Nemții așezați printre noi. Pe Români îi leagă în prima linie pe toți, în aceasta e singurul razim al României, și va veni timpul, când Românii de preste Carpați, scâlțați în sânge, vor primi între munți și pe câmpiile lor cu frățesci „să trăiască“ pe luptătorii noștri sēcui ce es prin trecătorile dela Oituz și dela Turnu-Roșu să lupte contra Rușilor. Și acesta botez de sânge va sigila locușca noastră amicie, când și Românii ce locușc

printre noi, ridicându-se din tîmpirea lor, vor fi cei mai firesci mijlocitori ai relațiilor economice și spirituale dintre regatul ungar independent și regatul român.“

Comitele Béla Bánffy ne mai vorbia de monarhia, care este și ea înterisată, sească: d-nul Dózsza ne vorbesc numai despre regatul ungar independent. Acest regat, care nu există și nici că va pute să existe vre-odată, este singurul razim al României, — așa ȳice dl Dózsza. Vai de România, dacă nu s'a învrednicit să-și afe vre-un alt razim mai puternic, și vai și de noi Ardeleni, căci gterme de tot ar fi soarta noastră, dacă existența statului român, acest zid de apărare al nostru, ar atirna dela vitejia luptătorilor sēcui!

Din norocire însă, sînt în lumea aceasta noștri, pe care se razimă statul român; e în prima linie, nu sēcui-meia, nu regatul ungar, ci monarhia Habsburgilor, este, deși poate că nu în același grad, imperul german, sînt, cel puțin în împregiurări normale, toate puterile apusene, care consideră consolidarea și întărirea statului român drept un interes european. Și cîtă vreme există statul român, noi Românii din Ardeal n'avem să ne temem de soarta fraților noștri din Basarabia. Ar trebui să fie imperul habsburgic, ar trebui să fie strivit imperul german, Europa întregă ar trebui să fie ajunsă la cea mai deplină derută, pentru-ca aici în Carpați să se poată stabili dominațiunea rusească.

Dar' concetățenilor noștri maghiari le este iertat să se joace de-a primejdia: nu-i opresce nimeni.

„Siebenbürgisch-Deut. Tageblatt“, reproducînd o parte din scrisoarea comitelui Béla Bánffy, face cîteva observări pe cît se poate de blînde. Răspunde guvernamentalul „Kolozsvar“:

„Diarele săsesci și cele românesci se-i învețe pe cătîri lor sentimente constituționale și iubirea cîtră Ungaria unitară, care, cu cît e mai unită, cu atît mai tare este și mai sigur adăpost pentru noi toți.

„S'o facă aceasta mai ales „Tageblatt“, căci dacă s'ar întempla, ca Sașii din Ardeal să-și „schimbe“ stăpînul, nu scim, care nou stăpîn i-ar da acestui mic popor drepturile de care se bucură sub scutul constituțiunii ungare . . .“

Curat par'că ne-am afla în mijlocul imperului turcesc: oficioșii, miar ei ne vorbesc despre schimbarea stăpînitorilor, ca-și-

cînd n'ar fi vorba decît de o schimbare de primar în vre-un sat sîrac.

Alătura cu ușurința aceasta mai e însă și alta.

Discutînd despre Ardeal, concetățenii noștri, maghiari nu se sfiesc a-i presenta pe Români din terile coroane ungare ca pe nisece oameni, care așteaptă cu sete sosirea Țarului tuturor Rușilor, ca să îl servească.

Tot în „Kolozsvar“ un anume B. B., vorbind despre limba „statului“, ȳice următoarele:

„Repulsiunea ce se deșteaptă contra ei, nu este decît din ura nesocotită contra statului ungar; naționalitățile, cari locușc aici, care sînt cetățeni ai acestei patrii, să nu uite nici odată, că acest stat ori are să fie maghiar ori n'are să fie de loc stat; atunci apoi se poate, că nu vor înveța limba maghiar, dar' e de cređut, că nici în limba lor nu vor predica.“

Tot acea amenințare, dar' numai cu adausul, că există o ură contra statului în cei ce combat actualul guvern. Dl Dózsza e mai lămurit încă:

„Proprietarii maghiari, — ȳice el, — se retrag, dacă pot în orase din mijlocul sîracului popor, rămîn agitat mase de agenți secreți (bujotogatók), lăsându-l pradă cămătarilor . . .“

Am ajuns dar' atît de departe, încât proprietarul maghiar nu mai se simte sigur pe moșia lui, ci-uce, nu numai poate, în orase, pentru-ca nu cumva să cadă pradă agitațiunii, de care e cuprins poporul român.

În același timp „Kolozsvar“, constatînd, că da, actualul guvern al României nu ne spriginesce, afirmă, par'că ar fi avînd doveđi în mînă, că sîntem spriginți de opozițiunea din România, pe care o acuză de tendențe rusești, și că stăm în relațiuni cu societatea „Carpații“ și cu toate elementele politicesce compromise, ear' comitele Béla Bánffy află, că Românii ar pute să surprindă statul ungar.

„Nu poruncesce oare mîntea sănătoasă, — ȳice el, — ca în țeară să nu fie teritorii mari, care sînt inaccesibile pentru guvern și unde în tot momentul se pot produce mișcări primejdioase, care pot amenința întregă societate, și cine ar pute crede, de munți de dintre Ciucea, Gelău și Beiuș, nu sînt legați de civilizațiune cu nici o cale de comunicațiune.“

Statul dar' trebuie să facă căi de comunicațiune, ca să poată cît mai curînd suprima vre-o răscoală ce s'ar pute ivi în Munții-Apuseni.

Ne oprim aici, — dar' e și destul atît pentru ori-și-ce om cuminte.

Din o parte sîntem amenințați cu soarta fraților noștri din Basarabia, din alta ni se spune, că numai luptătorii sēcui ne mai pot scăpa de perire, ear' din alta ni se presentă țeara aceasta ca un cuibar de revoluțiune sari organizați, încât proprietarii trebuie să se retragă dela moșii lor în orase, statul trebuie să clădească căi de comunicațiune, ca să poată suprima revoluțiunea ce ar pute isbucni la nisece locuri dosnice și, mai presus de toate, — să ne temem de o „schimbare de stăpîni“.

Cîtă zăpăceală trebuie să se producă în capetele oamenilor, care cetesc în fiescecare și asemenea prăpăstii!

Și fără îndoială mulți dintre acești oameni dela Români, oameni tineri și cărturari dela țeară, în geneni elemente mai mult ori mai puțin accesibile pentru asemenea fantasmagorii politice.

Mai ales pe acestia îi avem în vedere, dacă punem în evidență partea ridicolă a amenințării de felul acesta.

Rusia este fără îndoială singura putere, care ar pute să pună și ar și pune capăt vieții românesci întemeiate aici în Carpați și pe șesurile de împregiurul lor, dacă în lumea aceasta afară de Români și de Ruși n'ar mai fi și alte neamuri de oameni, care au interes, ca Români să steie și să se desvoalte acolo, unde sînt. Și fiindcă mai sînt la mijloc și aceste neamuri de oameni, pericolul, de care aiurează concetățenii noștri maghiari, e foarte depărtat și multe lucruri ar trebui să se mai petreacă în lumea aceasta, pentru-ca noi Românii din Ardeal să ne putem teme, că vom ajunge dela soarta fraților noștri din Basarabia. Ear' atunci, când pericolul acesta va fi actual, — dacă va fi vre-odată, — de sigur că nu Sēcuii vor fi aceia, care vor apăra Ardealul: îl vom apăra noi Românii, care l-am încungiuat în mase compacte din toate părțile, îi cunoașcem toate înfundăturile și îi ținem ocupate toate trecătorile, — noi Românii ajutați de aceia, care au interes, ca să fim scutiți de soarta fraților noștri din Basarabia. Între acestia pot să fie și Sēcuii, poate să fie poporul maghiar întreg, poate să fie statul ungar, de sigur însă, că în statul ungar și în poporul maghiar să ne punem credința; ci în m. Habsburgilor și în cei ce au interes susținî monarhia aceasta, cu care noi în mînă n'avem nici odată să ne punem în conflict.

Foia „Tribunei“.

Sfîntirea bisericii dela Curtea-de-Argeș.

De

Mite Kremnitz.

(Traducere după o foisoară a diarului „Nazional Zeitung“ din Berlin.)

ȳiua de 24 Octomvrie a fost o ȳi de sərbatoare pentru Curtea-de-Argeș.

După vre-o trei-sute de ani acest loc avea să-și redobîndească numele ce l-a avut odinioară și să ajungă pentru trei ȳile curte domnească și reședință regală.

Nu frumusea locului, ori-și-cît de strălucită ar fi ea lungă acel lat riu, ce curge vesel din munți murmurînd pe valea sa cea verde închisă de amîndouă părțile prin coame de munți și pe care numai ici coalea se întîlnesc cîte o colină, i-a adus lui această cinste. Nu, căci această frumuseță a naturii este numai relieful, pe care se înalță o lucrare omenească, opera unei nesecate fantasii de artist, giuvaerul monumental al României, — o biserică episcopală, a cărei veste se ducea preste granițele Orientului.

Această biserică, serbarea sfîntirii ei după restaurare, a adus această cinste preste frumosul orașel cu casele numai cu cîte un rînd și în-

cungiuurate de grădini mirositoare, numai ea a făcut din Curtea-de-Argeș pentru o scurtă vreme o reședință regală.

La 23 Octomvrie 1886 pîrechea regală a intrat în oraș.

Dela Pitești, dela cea din urmă stațiune de drum de fer, și până la Curtea-de-Argeș, cale de patru ciasuri, țerani călări, îmbrăcați în haine mîndre de sərbatoare încungiuau postalionul cu opt cai, în care mergeau Regele și Regina.

Ear' numărul călăreșilor creștea la fiecare sat pe unde treceau ei, căci căpetenia fiecărui sat voia să eînstească pe suveranii țerii și să însoțască cu călăreșii pe carul regal.

Călătoria pe drum era un adevărat mers în triumf, și s'a păstrat minunata ei podoabă populară și prin oraș, care era gătit cu covoare și cu flori.

Biserica, care a făcut să se ducă vestea în lume de Curtea-de-Argeș, nu este în oraș; în lăuntru orașului se află însă o ruină în o mică colină, care ne aduce aminte de vremurile de cînd soția lui Radu Negru-Vodă, care era catolică, și-a zidit în curte o bisericuță de legea ei.

Ear' biserică, la a cărei sfîntire mergeau suveranii țerii, e din sus de oraș, unde era odinioară și va fi earăși o episcopie, și din oraș la ea te duce o cale cu pomi sădiți pe margini.

La munți, departe de drumul țerii, fugiau cucernicii credincioși pe acele vremuri, cînd adese-ori hordele barbare străbăteau pustiind țeara lipsită de apărări; acolo se trăgeau și frunțașii neamului, cari au trebuit să se afe pe o treaptă destul de înaltă de cultură, pentru-ca să ne lase asemenea opere de arte.

Multe povești se spun despre această biserică.

Așa se ȳice, că însuși Neagoe Vodă, sub a căruj domnie s'a zidit ea, ar fi fost un architect vestit, care ar fi zidit o moșă în Turcia încă înainte de a fi început în țeara sa la anul 1511 această biserică minunată și unică în felul ei.

Ea nu e construită după un singur stil, ci părțile ei de diferite stiluri sînt astfel grupate și împodobite cu motive decorative, că în-treaga biserică se presentă ca o zidire de arhitectură orientală.

Albă de strălucire în fața soarelui, ea și-se înfățișează la lună în nopțile melancolice ale Orientului ca o minune din poveste printr'un dulce vis.

Pe figurile arăbesci variate ce se află în peatră săpate de mîna neobosită a sculptorului, vîpselile din fundul săpăturilor aurite și-se arată ca nisece umbre subțiri, și cu toată polichromia ei albă, se vede biserică.

Povestea spune, că ziditorul ei, nu Neagoe, ci meșterul Manole a putut să isprăvească bise-

rica numai după-ce a jertfit pe însași soția sa, ale cărei gemete și astăđi resună printre murmurile line ale isvorului de alătura.

Două princese au jertfit și ele pentru biserică ceea-ce au avut mai scump: Despina, soția lui Neagoe Vodă salba cu petriile nestimate, ear' Elisabeta, Regina, operile fantasiei sale și munca mînilor ei neobosite, care cu aceeași dibăcie poartă pensula ca și peana.

La sfîntirea bisericii, Regina îi aduse o sfîntă evanghelie, pe care ea însași a făcut-o spre aducere aminte la Joia-Verde, în care unica sa fiică a trecut la viața cea vecnică.

Din această sfîntă carte se vor ceti în fiecare an la Joia-Verde evangeliile patimilor lui Christos, pe care le-a scris în ea Regina cu propria Sa mînă.

Tot de mîna Reginei este și exteriorul cărții împodobit cu scumpe și frumoase desemnuri, și chiar și legătura, care s'a lucrat într'un atelier din Berlin în cloasoane, ce representă ornamente dela biserică Curtea-de-Argeș, a fost lucrată după desemnuri de Regina.

Foia din fruntea cărții este încadrată de flori făcute de mînă artistică, în care se cuprind patru tablouri din patimile lui Christos și patru din viața precuratei fecioare Maria, ear' tabloul din mijloc înfățișează învierea lui Christos, după un vechiu măiestru italian.

Revistă politică.

Sibiu, 20 Decembrie st. v.

Iubileul de optzeci de ani al împăratului german s'a prefăcut într-o sărbătoare în cel mai grandios stil. Nu numai armata, pentru care ziua de 1 Ianuarie n. avea o specială însemnătate, dar întreaga Germanie a participat la această solemnitate, unică în felul ei, și entuziasmul general s'a manifestat într'un mod de tot însuflețitor. Casele din Berlin erau decorate cu flamure și pe strade, mai ales pe acele, pe unde împăratul Wilhelm trecuse la biserică, îmbulțirea era ehiar primejdioasă. Mai solemnă a fost primirea comandanților armatei germane, care s'au prezentat la iubilare sub conducerea principelui moștenitor, Frederic Wilhelm. Moștenitorul de tron se adresă către tatăl său în următorul mod:

„Împreună cu Maiestatea Voastră sărbătozim azi armata suvenirul acelei zile, când înainte de asta cu optzeci de ani Maiestatea Voastră ați fost primit în armata prusiană. De repetiți ori am putut eu, întocmai ca și în momentul de față, să pășesc împreună cu reprezentanții armatei înaintea supremului nostru comandant, spre a-i mulțumi, că în puternice lupte ne-a condus la splendide biruințe. Cu prilegiul sărbătorii de azi însă, Maiestatea Voastră priviți îndărătul a șesespzece ani binecuvântați de pace, care înainte de toate au fost consacrați dezvoltării și întăririi nealterate a imperului recules după atâtea grele lupte. Dar' o asemenea muncă pacinică numai așa putea prospera, că totodată conducerea expertă și neobosită a Maiestății Voastre a completat promptitudinea armatei, despre ceea-ce cu mândrie e conșciuit fiecare soldat german. Principiul prusian, că între popor și armată nu există nici o deosebire, pentru-că amândouă sunt una și totdeauna gata întru a apăra patria, prin părinteasca îngrijire a Maiestății Voastre a devenit o proprietate comună a întregii națiuni. În această putere de apărare a întregului nostru popor zace cea mai importantă garanță pentru scutirea păcii noastre. Fie-mi deci permis, ca și mai înainte, să o spun, că poporul nostru unit și gata de apărare, cu o mulțumitoare iubire și cu o credință aplecată spre jertfe își pune încrederea în împăratul și supremul său comandant, privește cu o veselă conștiență la el ca la adevăratul scutitor al păcii și doarece, ca Maiestatea Voastră și în viitor să se împărtașească cu prisosință de binecuvântarea dumnezească.“

Împăratul Wilhelm răspunde în cuvinte călduroase, își aduse aminte de tatăl său, care i-a permis în vremuri atât de grele să intre în armată în cea speranță, că el va ajunge vremuri mai bune. Providența l-a lăsat să ajungă acele vremuri în cea mai deplină măsură, mai ales prin succesele, ce

le-a avut cu armata. Mulțumesc tuturor celor de față, ca reprezentanților armatei și prin aceasta armatei și ofițerilor care nu mai sunt în activitate, dar' au concurs și ei la acele succese. După aceste Maiestatea Sa îmbrățișă pe moștenitorul de tron și merge numai decât spre Moltke, îmbrățișă și pe acesta cu multă căldură și-i mulțumim pentru serviciile sale necomparabile. În sfârșit împăratul își exprimă speranța, că la 1 Ianuarie 1888 va revedea pe toți cei de față.

Despre primirea deputațiunii bulgare în Londra, sunt încă a se suplini unele detalii însemnate, pe care rapoartele telegrafice nu le-au luat în considerare după-cum se cuvenia. Înainte de toate se dăce, că deputații și-au exprimat lordului Iddesleigh mulțumirea lor asupra primirii, de care au fost împărtașiți în Viena și i-au spus, că în Berlin contele Herbert Bismarck li-a dat sfatul să se întâlnească cu Rusia și să aleagă pe principele din Mingrelia. Ei au adăus aceluși, că ei înșiși ar dori o înțelegere cu Rusia, dar' cu excluderea alegerii principelui din Mingrelia, deoarece-nici o Sobranie nu s'ar demite la așa ceva. Dacă națiunea bulgară ar avea voe să lucreze după propriile sale inclinațiuni, ea fără îndoială ar chema îndărăt pe principele Alexandru; după-ce însă prea bine o știe, că aceasta e imposibil, ea va accepta pe ori-și-care, pe care îl va recomanda Europa.

Delegații au observat mai departe, că ei n'au interes să promoveze candidarea prințului de Koburg; ei și-au exprimat convingerea, că regența și actuala Sobranie reprezintă fidel sentimentele țării, ceea-ce se vede și de acolo, că nici la încasarea dărilor nici la asențarea recruiților nu s'a ivit nici un fel de greutate.

În răspunsul său, lordul Iddesleigh s'a mărginit a-i asigura pe Bulgari în general de simpatiile și bunăvoința Angliei. El n'a făcut promisiuni deosebite, dar' nici a îndrumat pe Bulgari a se înțelege cu Rusia.

Între altele în politica externă a intrat de prezent o liniște oare-care. În publicitate n'a ajuns cel puțin nimica în zilele din urmă, dar' nimeni nu poate ști ce se întâmplă după culise și ce ne mai poate surprinde azi mâine.

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Grădiște, Decembrie 1886.

Mai nou și de interes pe la noi e, că în comuna Cudgir, — care de altminterale zace în o însemnată depărtare de noi, — a fost ucis un adjunct notarial cu ocaziunea unei execuțiuni, de bună seamă execuțiune de dare. Acela era numit de toți Alexie, căci fiind cu locuința timp mai îndelungat în o comună apropiată, ear' oficiul său de „executor“ purtându-l în cele mai multe comune din giur, parte a fost cunoscut de mulți în persoană având afaceri cu el, parte era însemnat în ținutul întreg numai după acest nume.

seu înălbit la această lucrare, pe care nu se știe cum ar fi isprăvit-o, dacă n'ar fi fost mereu incurajată de înalta recunoștință a iubitoarei de artă părechi domnitoare.

Cam mult a ținut slujba bisericească, de tot mult pentru miile de oameni ce steteau afară, pentru-că nu încăpuseră în biserică. Mai ales țeranii, cari veniseră de departe de preste văi și de preste dealuri, pentru-ca să vadă pe suveranii țării, încungiuiau cu nerăbdare biserică. Toți gătiți în haine mândre de sărbătoare, priviau cu ochii ațintiți și cu fețe serioase, prea de vreme încrețite de griji și de teamă pentru ploi și veac rău, care mai ales le îngreuează traiul. Arșița și gerul li-a albit prea de vreme părul.

Lungă bărbat stă femeia lui înaltă, și trăsăturile îi stau nemșcate pe fața ei regulată, ear' mersul îi este drept. Femeia nu se apleacă, ea dă cinstă prin sculare. O măramă lungă atâră de pe capul ei pe umeri, și astăzi ea o poartă cu atât mai multă mândrie, cu cât și Regina s'a îmbrăcat ca țerancă la această sărbătoare. Ear' unele din ele îi pipăiesc mânecile largi, pentru-ca să vadă, că și haina Reginei e făcută din pânză țesută în țeară.

În ziua de 23 Octombrie, când Regina a intrat printre mulțime, pentru-ca să mângâie pe frumuselele Românețe cu ochii lor cei negri, acestea se apropiiau și-i pipăiau mânecile cămeșei. Până atunci ele nu o văduseră pe Regina,

Scirea aceasta străbătută iute în întreaga împregiurime, fiindcă află resentiment și interes în inimile poporului, și compătimirea pentru acel nefericit era generală, nu însă încât pentru oficiul ce-l purta, cât pentru persoana lui.

Apoi atât de însemnată se fie moartea unui om? și atât interes să exerciteze în popor?

Nici decât.

Nu această împregiurare face marabilul cazul, ci că nefericitul de el era executor de dare. Va fi știind atentatorul, că el va fi pedepsit după asprimea legii, va fi știind, că fapta lui era mârșavă, înzadar! Suferințele se supoartă numai până la un loc, și de aci încolo nu. Se decide dar' suferitorul, „fie ce va fi cu mine“ și astă deciziune cauzează orbirea minții, și desconsiderarea tuturor urmărilor, se împacă atunci cu sine, se împacă cu lumea și cu Ddieu, căci gândesc „decât așa, mai bine nici de cum“ și face ceea-ce n'ar trebui să facă, și de care îi pare rău în urmă, că a făcut-o. Nu trebuie să ne mirăm de aceasta, așa e lumea, așa e firea oamenilor, ear' om a fost și respectivul desperat din Cudgir, și nici lui nu i-a lipsit patimile firei omenești, ba după-cum vedem, le-a avut în un grad mai mare.

E faptă grea a sta contra servitorului și mijlocitorului de a se aduna banii statului; cu toate acestea, străbătând faima în popor, erau mulți și de aceia, care, după o oftare amarnică, după un cuget profund și neliniștitor, cu o față posomorâtă adăugau: „mă mir, că casuri de aceste triste nu se întâmplă cât de des“. Norocul însă, că firele omenești sunt diferite, și sunt mai mulți de aceia, care au fire mai temperată, și nu se decid așa iute la fapte nesocotite. Acestia fiind mai îndelung răbdători, încungiuară ansa, căci sunt și alții ca regretabilul Alexie, — cari, pe ori-și-unde sunt, cu toată promptitudinea — se nu dăce excelează — se nusesc a-și implini serviciul lor, vrând să se facă plăcuți superiorilor sei, care le-a dat această pâne în mână, și dela care atâră și pe viitor dobândirea de asemenea beneficii.

Cauza principală a deserațiunii poporului e sărăcia, care într'un grad mai mic sau mai mare s'a întins preste toată țeara și de care, nu sunt scutite nici clasele noastre privilegiate.

Poporul cunoaște spiritul timpului, drept aceea comparăză timpurile nu de mult trecute cu cele prezente, și vădând o deosebire incalculabilă, se îngrozește și îngrijese pentru viitorul său, pentru care scop, lucră ziua noaptea, parte ca să-și agonisească și cele trebuincioase, parte ca să plătească multele imposit, cu capăt și fără capăt, care se poftesc dela el.

Anume dăce imposit cu capăt și fără capăt, căci bunii nostri administranți au știut să încerce pe spinarea lui și de acele, care ar fi putut lipsi, cu toate acestea, neingrijindu-se de susținerea mijloacelor culturale, trebuie să o implinească poporul însuși, și o și face bucurios, contribuind spre acest scop sume însemnate, nearătându-se nici odată nemulțumit, ba poftesc să fie lăsat în tihnă în lucrările sale. Contribuind însă pentru alte imposit, o adăncă nedumerire îl cuprinde, se cugetă și într'o parte și într'alta, și nu ajunge la convingere, cum au putut cresce atât acele imposit; în fine tot plătesce, știind căci, ca cetățean e dator să le plătească, venind apoi rubrica crescământelor (adó behajtási illeték) și observând, că aceasta e lăsată în arbitriul primilor manuatori ai impositelor, care în această privință își

joacă bine rolul, — simte greutatea situațiunii, e ajuns la culmea deserațiunii; preste aceste mai este un grad, când adăce cu nedreptul e provocat să plătească, nici dând executorul țeranului timp pentru a se legitima, mai știind, că și la asemenea cas, legitimarea lui rămâne fără de succes, cupa suferinței se umple în urmarea căreia se decide la ceea-ce nu-i convine lui și la ceea-ce n'ar trebui să facă, atunci însă n'are timp să cugeta la aceste, ci îndeplinește deciziunea.

În asemenea situațiuni a trebuit să fie și țeranul din Cudgir, când a ridicat cuțitul contra executorului, și de bună seamă numai din deserațiune, nesciind ce face.

Să ilustrez ce am dăce. În lunile Noemvrie și Decembrie executorii de dare își implinesc funcțiunile percurgând toate comunele și cercetându-le cât de des, ba sunt și executori stabili pentru câte un cerc notarial. Dar' nu poporul e cauza, că se recer executorii, ci personagiul collectoral de dare, care tocmai așa ar putea scoate impositul, ca și executorii.

Anume aceia amanetează scoaterea impositelor până în cuartatul ultim, restringându-se până atunci la solvirile benevole. Asta e bine, însă știut este, că țeranii în genere sunt săraci și că banii nu se sătvesc, nici la cei în stare mai bună, căci lipsele zilnice sunt mari, ear', dăce, nu vede silă, nu dă, ci scapă banul din mână pe alte neajunsuri, chiar și când dă, nu dă atât cât trebuie, căci precum dăce, nu se mai ajunge.

În asemenea împregiurări vine cuartatul ultim. Dela inspectorul de dare vine poruncă aspră, impunându-li-se sub grea răspundere scoaterea dării directe, ear' slujbașii comunali, — domnia lor, — urgează răfuirea salariului lor. Atunci activitatea e mare la toți. Notarul referază „főszolgabíró“-ului, că slujbașii sei nu-i implinesc poruncile, deci cere ajutor, care la moment e gata. Executorul, — această figură de spaimă — percurge comunele, și ca un despot își arată mărirea și puternicia sa. Poporul tace și răbdă, căci o sumă considerabilă, la moment nu o poate plăti. Se fac execuțiuni preste execuțiuni, ear' zăloagele nevândute în licitare, rămân cuprinse. Nici asta nu e destul. Se raportează a doua-oară la preaputernicul stăpân, dela care se cere asistență de gendarmi, pentru-ca să se ne întempe ceva opunere. Acum cu îndoit zel se repetăză actele de mai înainte, după a căror terminare gendarmii se retrag și raportează, că execuțiunile s'au îndeplinit fără nici o pedecă. Crucerii după floren se înmulțesc, procente de întârziere, de comisiune, de execuțiune, de licitațiune, ba se mai comit de se trag și în plata gendarmeriei, care de acolo nu primesc nici un crucer. Poporul plătesce, tace și răbdă, — dacă poate, ceea-ce trebuie să poată, neavând cui să se plângă, deoarece-ce ziua vizitării inspectorului de dare e ascunsă în o ceață groasă, ca nimeni să nu o poată străbate. Deși prinde persoane, cu rea administrare de bani, cu înșelări, lucrul e liniștit și nu se vede nimic.

Un exemplu după atâtea. Un adjunct notarial, din cauza multelor agende de cancelarie, se întrepune pre lungă notar, acesta pre lungă „főszolgabíró“ și primesc pe un consăgean al adjunctului de pandur provisor pentru scoaterea dării din 5 comune, pe timp de 3 luni, cu salariu de 24 fl. la lună, firesce din punga oamenilor,

Dosul acestei foi este împodobit cu capete de ânger, pe ale căror fețe se recunosc trăsăturile celor în Domnul adormiți, și Ei, artei, prea mult iubii.

Pe fața foii, clopotul, care vestescă credincioșilor învierea Mântuitorului, este tras de frageda mână a mititei blonde princesse Maria, cu care prea de vreme s'au coborât în momente multe și frumoase speranțe ale poporului român.

Cine a vădut biserică dela Curtea-de-Arges în ziua sfințirii ei, când toată țeara sălta de bucurie împregiuru-i, nu-și poate închipui cât de aproape de perire era ea încă numai cu vreo deștece ani mai înainte, când dintr'o fericită întâmplare ajunge la guvern un bărbat tînăr și entuziasmat de artă, care i-a recunoscut valoarea și a scăpat-o de ruină.

Nu se putea crede în acel moment, cătă muncă și răbdare a trebuit să pună marinosul artist A. Lecomte du Nouy, care a fost adus de aceluși ministru, pentru-ca să restaureze biserică.

El a trebuit să pătrundă fiecare idee a ziditorului bisericii, să resimță fiecare simț al lui, și cu trup, cu suflet să se jertfească acelei opere, pentru-ca să fie în stare să o restaureze atât de bine și de strălucit.

El tace toate greutățile, câte le-a îndurat în timp de unsprezece ani, dar' le spune pèrul

decât de mai departe, la sărbarea sfințirii, când a încungiuat de trei ori biserică, pășind alături cu seriosul Rege în mijlocul întregului înalt cler.

După o slujbă bisericească de trei ciasuri, în care însuși Regele și Regina au făcut ceremonialul pentru spălarea bisericii cu apă sfințită și cu unt-de-lemn sfânt au făcut câte o cruce pe fiecare din cei patru pârșei ai bisericii, a eșit toată lumea din biserică. Numai Regele și lungă el Regina, mai rămăsesse sau pe treapta de marmor albă, ear' miile de oameni îi priviau de jos în tăcere. Valea închisă de coline, care tot mai tare se înalță din ce se depărtează, și în loc să închidă, lărgesc orizontul, strălucia în rațele soarelui, când Regele începă să vorbească.

El spuse, cum credința și biserică în timp de sute de ani au fost singura scăpare a poporului năvălit de Osmani, cum după pustiirile răboaielor numai biserică și mănăstiri au rămas monumente ale trecutului, ca vii dovești ce spun, unde să se caute în prezent și viitor, cel mai bun scut, cea mai sigură scăpare a națiunii române.

Și pre când Regele vorbia, vântul cel lin suna încetitor clopoștii din ciocul porumbeilor dela rosetele felurite, ce sunt aședate ca podoabă simbolică la biserică, ear' din ușa bisericii deschisă se aușia răsnetul fiecărui cuvânt, ca un glas al trecutului, ce adevăria cele spuse.

Unul din consilierii tronului răspunde Regelui în numele poporului român. Prin cuvinte

elocvente făcū o paralelă între această sfântă biserică și între poporul român. Fiecare s'a întemeiat prin mari osteneți, griji și primejdii, fiecare după uitare de sute de ani a fost adus ear' la viață prin Regele Carol.

Betrâni, cari văduseră vremurile cele grele, făceau cu capul semne de aprobare, ear' tinerii, cari au luptat pentru independența țării, strigau ura, de vâile răsuna. Femeile însă stăteau nemșcate și nici din ochii lor cei mari și frumoși nu clipliau, când poetul Vasile Alexandri, care mai bine ca de patruzeci de ani cântă în versuri întâmplările din viața poporului român, începă să cetească oda, ce o făcuse pentru această zi.

Cu acestea s'a sfârșit sărbătoarea. Precum se începuse sub cerul liber prin încungiuare de trei-ori a bisericii, tot sub această maiestoașă boltă albastră, cea mai frumoasă podoabă a României, s'a și sfârșit sărbătoarea. Ceea-ce a urmat după aceasta la seminar, a fost ca și alte asemenea sărbători, păstrându-și însă caracterul popular și s'era la conductul de facile, când s'au purtat și brași cu luminițe aprinse.

În timpul acesta biserică rămase singură, ear' sfințele cruci de pe cele patru turnuri de deasupra cupolelor căutau cu mândrie spre cer, ca și în cea dintâi zi, când au fost suite acolo, fără nici o grije de cele ce au trecut, nici de cele ce vor să vie.

u din a notarului sau adjunctului. Acesta în
mp de 3 luni ca executor în afară și scriitor
n cancelarie, consciu chemării sale, a făcut tot
e 'i-a stat în puțință, ca superiorii să fie înde-
tuliți cu el. Așa sărăcesce poporul, nu singur
pentru multe impozite, ci mai mult pentru cele
le pre lângă impozite, în urmă desperează, și
te face în desperare, am vădit în Cudgir.

Cunctator.

Cronică.

Convențiunea vamală cu România.

O depeșă din București ddo 2 Ianuarie 1887
ne spune: Ministrul Sturdza a plecat aseară
la Viena în scopul încheierii convențiunii comer-
ciale cu Austro-Ungaria. O altă depeșă
din Viena, tot din 2 Ianuarie 1887 ne spune,
că ministrul român Sturdza a și sosit astăzi
în Viena.

*

Urmașul baronului Mondel.

„Neue Freie
Presse“ aduce următoarea scire: Oficiul unui
adjutant general al Majestății Sale, devenit vacant
prin moartea generalului de cavalerie, baronul
Mondel încă nu s'a ocupat, deoarece sunt
proiectate mai multe schimbări în corpul general.
Ca urmaș al baronului Mondel se numesc din
multe părți șeful statului-major din ministerul
de război, baronul Beck. Acesta voiesce să
facă multe schimbări în adjutantura generală și
a o întocmi după modelul cancelariei militare
din Prusia; mai ales voiesce a concentra toate
afacerile personale ale armatei în adjutantura gene-
rală; până acum aceste afaceri se deliberau în bi-
roul presidial al despărțământului întâiu din mini-
sterul de război. Dacă se va numi baronul
Beck adjutant general, atunci fi va urma în
oficiul unui șef al statului-major baronul Rhein-
länder, actualul comandant al corpului de ar-
mată X din Brünn. Rheinländer însă nu e
învoit cu trecerea afacerilor personale la adju-
tantura generală, căci prin aceasta se tangează
cercul de activitate al șefului statului-major. Tot-
odată se vorbește, că comandantul corpului de
armată XI din Lemberg, ducele de Württem-
berg, se va retrage în pensie, ear' generalul
de cavalerie Bauer, actualul comandant al corpu-
lui de armată II din Viena, îi va urma în oficiu,
pre când moștenitorul de tron Rudolf va
primi comanda corpului de armată II din Viena.

*

Pregătiri pentru cas de mobilizare.

Ministrul de honveți a încunoscintat jurisdic-
țiunile pe calea unei ordinațiuni circulare, ca presen-
tarea concediaților și a rezerviștilor din cavalerie
armatei comune să se urmeze la cas de mobili-
zare tot așa, precum se urmează prezentarea
soldaților aparținători altor trupe. Totdeodată
ordonează ministrul, ca partea aceea a instruc-
țiunii, care precizează datorițele funcționarilor de
cerc la cas de mobilizare și care cuprinde dispo-
zițiuni excepționale în ceea-ce privește soldații
cavaleriei, să se șteargă.

*

Petrecere socială în Teiuș.

Cetățenii
gr.-cat. ai opidului Teiuș invită la pe-
trecerea socială, ce se va arangia Duminecă
în 9 Ianuarie n. 1887 în sala dlui S. Löve. Pe-
trecerii va premerge o producție literară. Fol-
lozul e destinat pentru scoala de fetițe din loc.
Începutul la 7 oare seara. Oferte marinimoase
se primesc cu mulțumită și sunt a se adresa la
dl Stefan Crișan, învățător și se vor cuita pe
cale diaristică.

*

Sodalii români din Brașov invită la pro-

ducțiunea și petrecerea lor colegială
împreună cu cântări și declamațiuni, executate
de membrii societății pre lângă orchestru capelei
militare a. c. r. reg., nr. 2 Alexandru, de infan-
terie. Producțiunea se va ține Joi în 25 Decem-
vrie v. 1886 în sala hotelului „Nr. 14“ la 8 oare seara.
După producțiune urmează dans. Programa pro-
ducțiunii e următoarea: 1. „Cuvânt de deschi-
dere“. 2. „Potpourri române“, musica mili-
tară. 3. „Sub o culme de cetate“, corul so-
dalilor. 4. Dialog: Tatăl și fiul, de I. Mu-
reșan, declamat de d-nii V. Meșotă și M. Ale-
xandrescu. 5. „Bălcescu murind“, musica
militară. 6. „Noaptea pe lună“, solo executat
de dl Dim. Opreșcu. 7. „Stefan-cel-Mare“, de
V. Alexandri, declamat de dl N. Ionescu. 8.
„Overture“ de Kleiber, musica militară. 9.
„Sunt soldat“, corul sodalilor. 10. „Pe
malul Dâmboviței“, solo executat de dl Dim.
Haller. 11. „Unde ești“, musica militară.

*

Măncărimea de maghiarizare își ur-

mează cursul neîntrerupt. În 29 Decemvrie n.
a. tr. s'a întâmplat o viuă desbateri în repre-
sentanța orașului Cinci-biserici. Causa acestei
desbateri a fost o scrisoare a episcopului Dr.
Ferdinand Dulánszky, trimisă în urma unei re-
monstrațiuni a orașului pentru sistarea predicilor
în limba germană și croată în bisericile de acolo.
Episcopul a declarat, că timpul nu a sosit încă,
pentru a sista aceste predicii, căci s'ar pericli-
ta mântuirea sufletelor, a acestor cetățeni, cari nu
cunosc pe deplin limba maghiară, să încerce însă
a introduce în scoli cânturi bisericesci maghiare,
și așa a pregăti terenul, ca în sfârșit să se poată
introduce în toate cele 15 biserici ale orașului
serviciul divin în limba maghiară. Magistratul
a făcut însă propunerea, a nu se mulțumi cu
această scrisoare a episcopului, care se razimă
pe informațiuni neexacte, ci a trimite o nouă
petiție episcopului în scopul de a îl ruga din
nou pentru sistarea predicilor în limba germană
și croată, devreme-ce aceste sunt acum de prisos.
Directorul academei de drept episcopesci, Dr.
Iosif Szeredi precum și canonicul Francisc

Troll au luat în apărare scrisoarea episcopului;
abatele și parochul orașului August Mendlik
declară, că o mare parte a populațiunii orașenești
nu se poate lipsi de limba germană și croată și
aduce drept document, împregiurarea, că o mare
parte a populațiunii orașului e germană, că diarul
german de acolo se vinde în de trei ori mai
multe exemplare, decât foile locale maghiare.
Apărătorii scrisoarei au avut cu toate aceste puțin
resultat, căci adunarea generală a hotărât aproape
unanim, că să se roage episcopul, să 'și iee in-
formațiuni noi și să satisfacă apoi justelor do-
rințe ale populațiunii.

*

Dl ministru-president ca martor.

Un
diar din Arad aduce scirea, că ministrul-president
ungar, dl Tisza, a primit dizele acestea urmă-
toarea citațiune: Dl ministru-president Coloman
de Tisza se cheamă prin aceasta pe 9 Ianuarie
1887 înaintea judecătorului Matyassovsky, pentru
a depune ca martor. Se dice, că un neguțător
din Arad ar fi intentant un proces în contra
unui funcționar economic al dlui ministru-presi-
dent, ear' avocatul neguțătorului pretinde ascultă-
rea ca martor a dlui ministru-president.

*

Carte oprită.

Scrierea Dr.-lui K. Pröll:
Luptele Germanilor din Austria pentru existența
lor națională, a fost oprită pe teritorul cislaitan.

*

Aduce anul nou războiu?

Diarul „Dziennik
Polski“ primesce din Petersburg următoarea scire:
În decursul unei conferențe de ministri, ținută
acum mai în urmă, s'a întâmplat o scenă foarte
iritată. Vorba era de starea externă și de even-
tualitatea unui războiu. Deodată se ridică Tarul
și amenință cu pumnul pe toți acei ministri, cari
au vorbit pentru războiu. În cea mai mare exalta-
țiune a diș Tarul în sfârșit, că el nu voiesce
războiu.

*

Un Bulgar filo-român.

Dl Evloghie
Gheorghief, cunoscutul filo-român, a luat ul-
timele bilete de loterie de ale Atheneului
din București, ce s'au mai aflat la Banca
Națională a României în număr de 5000 mii.
Biroul Atheneului îi exprimă publice sale mul-
țumiri și 'și va face datoria de a scrie acest
nume simpatic României pe placa de marmură,
ce se va așeza la intrarea salei celei mare a pa-
latului Atheneului.

*

Papa a canonizat un Ovreu.

Foaia pa-
pală „Moniteur de Rome“ face cunoscut, că în
una din ultimele ședințe ale congregațiunii, s'a
hotărât primirea între sfinți a Ovreului botezat
Liebermann, întemeietorul societății „Duhul sfinți“
și „Inima dulce a lui Isus“. — Canonizarea unui
Ovreu botezat e un cas extraordinar.

*

„Cărțile săteanului român“.

scriere
pentru popor. Apare la 1/13 a fiecărei luni:
Blaj, 1/13 Decemvrie 1886. Anul XI. Cartea
12-a, care are următorul cuprins: Dimitrie Bolin-
tineanu. — Despre cultivarea pomilor. — Aurul.
— Doine populare. — Ce să lucre economul
în luna lui Decemvrie? — De ale bătrânilor.

*

Despre transfusiunea sângelui

aflăm în „Curierele științific“ al „Românului“
expunerea următoare:

Până acum știința este puțin familiarisată
cu acest mijloc terapeutic, numit transfusiunea
sângelui, care pare că este acoperit de un vël
de mister tragic, ce a dat naștere la adevărate
legende, cea mai mare parte din ele de necre-
dute, cum este bună-oră aceea a tinereții, care
s'a dus să ofere lui Mirabeau murind vieța și
chiar regenerarea cu sângele seu. Este foarte
cu greu de a avè experiențe decisive în acea-
stă privință, căci transfusiunea sângelui nu este
aplicabilă decât în condițiuni aproape excepțio-
nale, și eficacitatea reală poate să facă a se perde
ori-ce iluziune.

S'a creșut că prin acest mijloc terapeu-
tic se putea nu numai a scăpa pe un bolnav
dela moarte, ci și chiar de a-i reînnoi viața. Și
este foarte adevărat, că mai înainte de a face
transfusiunea sângelui, trebuie a ne asigura că
acela, de care dispunem, nu este modificat de
oare-cari boale, cum este de exemplu sifilisul.

S'a creșut că se putea injecta omului sânge
de animale, cum este sângele de berbec. Și era
cu greu de prevădit, că se producea astfel un
fel de otrăvire.

Nu s'a admis deci nici odată această ope-
rațiune, care presentă prea multe elemente nelin-
știtoare de nesiguranță.

Cu toate acestea s'a vădit, că unii medici
din spitalele din Paris au recurs la acest mijloc
în casuri grave, în cari sănătatea individului nu
era atinsă decât de perderi de sânge prea mari,
cum sunt de exemplu emoragiile abundante,
cari pot să fie mortale și cari urmează câte-
odată facerilor. Ei nu făceau transfusiunea de-
cât în sânge proaspăt și complet, luând toate
precauțiunile pentru a împedea ori-ce alterațiune
prin contactul cu aerul. Cu toate acestea, nu
se știe cu siguranță, dacă numai sângele lucră
într'un mod favorabil și care era mecanismul ac-
țiunii sale după transfusiune.

Trebuia pentru a avè această cunoscință
să se procedă la experiențe metodice. Profeso-
rul Hayem s'a ocupat în special de această ce-
stiune. Ne vom ocupa deci cu dînsul să scim,
dacă transfusiunea este utilă în cas de anemie
acută, când este vorba de o moarte iminentă, și
care este cel mai bun mod de transfusiune.

Cestiunea aceasta este cu greu de resol-
vat. În adevăr, animalele și omul pot, în urma
emoragiilor, să cadă în sincopă și să se afle,
fără să se peară, în stare de moarte aparentă; căci

le mai rămâne încă destul sânge pentru a da
naștere la noue globule, cari restabilind echili-
brul, să readucă sănătatea. Cum se poate sci
mai dinainte, că cutare animal, căruia 'i-se face
o transfusiune, n'ar reveni dela sine la viață?
Pentru aceasta trebuie a ne asigura de simpto-
mele, cari anunță neapărat moartea sa apropiată;
dar' toate simptomele de moarte pot să se pro-
ducă, fără-ca moartea să fie inevitabilă, afară de
convulsiunile cele mari. Când aceste apar în
cursul luării sângelui, desnodamentul este fatal,
chiar dacă se opresce emoragia.

Pentru a încerca eficacitatea transfusiunii,
trebuie deci a o face după aparițiunea marilor
convulsiuni.

Eacă, de exemplu, cum a procedat dl Hayem
la prima sa experiență: „A luat sânge dela un
câne de 8 chlg. 400“. Marile convulsiuni apar
când sângele extras ajunge la 405 grame, adică
aproape 1/20 din greutatea corpului. Picioarele
se înțepesc, capul cade înapoi, respirațiunea se
suspendă și abia se face cu mare greutate de
trei sau patru ori pe minut. Pupilele sînt cu
totul dilatate. Atunci se face iniecțiunea prin
vina femorală cu sângele luat din vina femo-
rală dela un alt câne. În timpul primelor mișcări
de pompă convulsiunile se reînnoesc; în timpul
cel din urmă (în total 17, pentru 170 grame
de sânge injectat), începe convulsiunea ochilor,
și picioarele de dinainte pot să se încovoie, deși
cam cu greu. Această stare încetează după
trei sau patru minute dela operațiune; cănele se
scoală pe picioarele de dinainte, tirîndu-'și-le
puțin pe cele dinapoi. După douăzeci de minute
este cu totul restabil, fiind însă oșobit. După
treizeci până la patruzeci de minute, picioarele
fi sînt tot cam înțepente și respirațiunea se
face repede. A doua fi, mănâncă puțină carne
și pare viu și vesel. În a cincia fi însă moare
de un accident, care 'i-se întimplase din cauză
că se bătu cu un alt câne.

Într'o a doua experiență, dl Hayem a in-
iectat sânge arterial în locul sângelui vînos. Re-
sultatul a fost asemenea fericit și cănele a trăit.
Dacă însă se injectă sângele defibrinat, nu se ob-
ține decât o înviare provisorie, și animalul moare
preste câteva oare.

Cu toate acestea, s'a creșut chiar și în ef-
cacitatea sângelui defibrinat. Și, în adevăr, a
apărut, că sînt casuri, în cari animalul poate să
fie întors definitiv la viață. Dl Hayem se crede
în drept de a concludi din experiențele sale, că
în aceste casuri nu s'a luat destul sânge anima-
lului, pentru-ca moartea să fie fatală.

În autopsiile ce a făcut animalelor moarte
după iniecțiunea sângelui defibrinat a constat,
că sângele, care se afla între vase era foarte al-
terat și pe cale de disoluțiune; un mare număr
de globule era distrus și emoglobina, lăsată astfel
în libertate, forma cristaluri abundante. Cu toate
acestea, globulele erau încă în destul de nume-
roase, și nu peruseră proprietățile lor fiziolo-
gice. Dl Hayem crede deci, că distrugerea
globulară, efectuîndu-se mai repede decât când
sângele injectat este complet, dă loc la fenomene
analoge cu acelea, pe cari le determină sângele
disolvat: oprire de cristaluri de emoglobina în ca-
pilar, tendință la formarea a mici bucăți de
sânge încheiate.

Dealtmîntrelea, cum operează sângele complet?
S'a putut afirma, că el nu lucră decât într'un
mod mecanic, făcînd posibilă circulațiunea pu-
nului sânge, care mai rămăse în vasele aproape
goale. Aceasta însă nu este cu totul exact.

Diverse experiențe au arătat, că animalele
amenințate de moarte pot să revină la viață ope-
rînd o transfusiune cu ori-ce lichid, care se
umplă vasele, fără să distrugă globulele. Cu
serum artificial se obține o viață temporală,
ca cu sângele defibrinat. Cu serum natural,
se obține adesea o viață definitivă. Dar' aceasta
nu se întimplă decât numai când transfusiunea
s'a făcut mai înainte de aparițiunea marilor
convulsiuni. Nu mai poate fi îndoială, că
sînt emoragii mortale atunci chiar, când orga-
nismul conține destul sânge. În cazul acesta
lichidul injectat, ca serum natural, este în re-
alitate eficace și readuce la viață lucrînd me-
canic diluînd sângele rămas al animalului
amenințat de moarte.

Dar' când nu rămâne îndestul sânge pentru
întreținerea vieții, în casurile de moarte cu adev-
erată iminentă prin anemie absolută, atunci numai
sângele complet poate să aducă o restabilire du-
rabilă, definitivă a animalului. Și atunci nu se
poate dice, că n'a fost decât o acțiune mecanică;
sângele complet fiind singur eficace, învederat, că
nu poate să aibă ca singură funcțiune de a di-
lua sângele rămas și de a face posibilă circula-
țiunea.

Cu toate aceste, funcțiunea sa nu este de
a înlocui sângele care lipsește; nu este nici odată
substituire completă, un adevărat adaus de sânge.
În adevăr, globulele sângelui sînt supuse la o
moarte prematură, prin faptul chiar, că trec prin-
tr'un instrument nu numai dela un organism la
altul de aceeași specie, dar' chiar dela o parte
la alta a aceluiași individ. Ele deci nu fac alta
decât să dee timp sângelui individului, căruia
sînt injectate, de a reconstitui altele pentru a le
înlocui, activînd funcțiunile sale.

În urma acestora, credem, că nici nu mai
este trebuință să spunem, că am avut dreptate
când am calificat de legende toate istoriile de
regenerare definitivă a sângelui prin transfusiune.
Sângele individului se reconstitue, dar' nu se în-
locuesc definitiv.

Dela individ la individ, constituțiunea ana-
tomică a sângelui presentă diferențe foarte apre-
țabile. Aceste diferențe poate chiar că ar pute,
după dl Hayem, să aducă istoriei naturale com-
parată a vaselor omenesce prețioase servicii.

Între speciile depărtate, aceste diferențe
sînt astfel, încât emoglobina sângelui de animale
lucrează în sângele omului ca un corp străin.
Ea tinde a se elimina, și fiind improprie la re-
constituirea de elemente noi, poate să fie de
originea unor alterațiuni viscerale.

Din public. *)

Convocare

la Adunarea generală de constituire
provisorică a reuniunii române de agri-
cultură din comitatul Sibiiu, ce se va ține
Duminecă în 9 Ianuarie st. n. 1887 la 11
oare a. m. în localul societății de lectură,
strada Cisnădiei Nr. 7.

Idea înființării unei reuniuni agricole
române este datorită necesității foarte
simțite de a ocroti interesele agriculturii
noastre atât de înapoiate și a contribuî
la propășirea economică a țeranilor, acest
stîlp al naționalității noastre.

Pătruși de această necesitate, mai
mulți dintre bărbații noștri distinși s'au
fost întrunit, sînt acum vre-o 5 ani, într'o
adunare de constituire provisorică a unei
reuniuni agricole pentru toți Români din
Transilvania și Ungaria.

Dar' toate stăruințele de a obține
provederea statutelor cu clausula ministe-
rială de prezentare, au rămas, durere, fără
succesul dorit.

După-cum adică s'a fost anunțat la
timpul seu prin diarele noastre, înaltul mi-
nister reg. ung. a denegat aprobarea sta-
tutelor, punînd condiția, ca cercul de com-
petență al reuniunii să se extindă numai
preste comitatul Sibiiu.

Fiind însărcinat să pregătească înfiin-
țarea unei reuniuni agricole, din care să
facă parte Români din întreaga țeară,
comitetul provisoric de atunci nu s'a ținut
competent a se abate dela mandatul pri-
mit și astfel nu 'i-a rămas, decât a se di-
solva. Aceasta s'a întimplat în 11 August
1884. De atunci și până astăzi, idea în-
ființării unei reuniuni agricole a fost din
nou și cu înțetire sulevată în cercuri pri-
vate, necesitatea fiind mai pre sus de ori-
ce îndoială. Și fiindcă cercul de compe-
tență va trebui mărginit la comunele din
comitat, subscrișiți am. convenit în urma
mai multor consultări a lua inițiativa pen-
tru înființarea unei reuniuni agricole
în cottul Sibiiu.

La adunarea generală de constituire
provisorică, pe care ne luăm voie a o
convoca prin aceasta la termenul anunțat
mai sus, așa sperăm, va participa un nu-
măr însemnat de persoane, în frunte cu inte-
ligența noastră din comitatul Sibiiu. In-
vitări speciale nu se fac.

Sibiiu, 3 Ianuarie n. 1887.

Eugen Brote m. p., Demetriu Comșu
m. p., Parteniu Cosma m. p., Alexandru
Lebu m. p., Ioan de Preda m. p., Iosif
Sterea Siolutiu m. p.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția
nu primesce răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 4 Ianuarie n. 1887.

Foaia oficială publică acordarea titlu-
lui și rangului unui secretar de stat,
secretarului la consiliul de ministri, Tar-
kovich. Deodată cu aceasta 'i-se exprimă
recunoscința pentru multe merite, pe care
'și-le-a câștigat Tarkovich într'un lung
șir de ani de serviciu.

Londra, 4 Ianuarie n. 1887. (Scirea

diarului „Times“.) Guvernul bulgar inten-
ționează să emită un manifest, depu-
nîndu-'și mandatul în mâinile marilor pu-
terii. — Goschen a primit definitiv ofi-
ciul tesaurarial.

București, 4 Ianuarie n. 1887.

(Scirea diarului „Pester Lloyd“.) Sturdza
s'ar face ministru de externe; Fe-
richide merge la Viena în locul lui
Mavrogheni.

Londra, 3 Ianuarie n. 1887. Circulă

faima, că în urma înțrării lui Goschen
în cab.net. la formarea noului cabinet vor
eși Iddesleigh și Cross; Salisbury va
primi portofoliul de externe, Northbrook
ministerul pentru India. Smith, care pri-
mesce conducerea casei de jos, s'ar face
primul lord tesaurarial.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economic.

Tergul de rimatori in Steinbruch. In 31 Dec. n. s'a notat: ungresci bețrâni grei 38.— cr. până 39.— cr. ungresci grei, tineri 40.— cr. până 40.1/2 cr., de mijloc 40.— cr. până 41.— cr., ușori 40.— cr. până 41.— cr. marfă țerănească, grea 38.— cr. până 93.— cr., de mijloc 39.— cr. până 39.1/2 cr., ușoară 38.— cr. până 39.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 40.1/2 cr. până 41.— cr., transito de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., transito ușori 40.1/4 cr. până 41.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpniți la gară.

Bursa de Bucuresti.

Table with 4 columns: Item, Cump., 92.1/2 vënd., 93.1/2. Includes items like Renta amort. (5%), Rur. conv. (2%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a României, Impr. oraș. Bucuresti, Act. de asig. Națională, etc.

Bursa de Budapesta

Table with 4 columns: Item, Cump., 8.40 vënd., 8.45. Includes items like Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, Renta de aur ung. 5%, etc.

Bursa de Viena

Table with 4 columns: Item, Cump., 8.40 vënd., 8.45. Includes items like Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, Renta de aur ung. 5%, etc.

Cursul pietei din Sibiu

Table with 4 columns: Item, Cump., 8.40 vënd., 8.45. Includes items like Hartie-moneta română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Advertisement for 'Cea mai bună [183] 29 Hărtia de țigarete LE HOUBLON fabricat francez de CAWLEY & HENRY, în PARIS'. Includes a small illustration of a cigarette pack.

Deschidem abonament pe anul 1887

„Amicul Familiei.“

Revista beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Anul 1887. Va eși în 1-a și 15-a și a luni în numeri câte de 2—3 coale; și va publica poezii, romanuri, povești, schițe, piese teatrale, studii sociale, articoli științifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl. — Pentru România 10 franci — lei n. plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotul Român.“

Revista bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Anul 1887. Va eși în broșuri lunare câte de 2 3/4—3 1/4 coale; și va publica articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multe de predică pe Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețul pe anul întreg e 4 fl. — Pentru România 10 franci — lei noi plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonenții vor primi unele premii de valoare și-și vor pute procura cu prețuri reduse numeroase opuri din edițiunea noastră. Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar.

Tragem mai departe atențiunea publicului nostru cetitor și asupra tuturor scrierilor apărute în edițiunea noastră și anunțate în un catalog deosebit ce se trimite gratis ori-cui îl cere. Ear' în apropierea sêrbătorilor Crăciunului și a anului nou, ne luăm voia a recomanda, pre lungă alte numeroase scrieri pentru tinerime ce se află de vëndare la noi, ca — dar potrivit de sêrbători — următoarele Cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoase ilustrată. Numără preste 300 pagini. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 80 cr. — 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50. Micul mărgăritar sufletesc. Cărțică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu aprobarea Jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broș. e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărțică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a. (Edițiune pentru gr.-cat. și altă edițiune pentru gr.-or. Sê se noteze: care edițiune se cere.) Visul Preacuratei și Presentei Născătoare de Ddeu, urmat de cele mai frumoase rugăciuni către Mama Domnului și către Dl n. Isus Christos, cu ilustr. Prețul unui exempl. trimis franco e 10 cr., 50 ex. 3 fl., 100 5 fl. v. a.

A se adresa la „Cancelaria Negrutin“ în Gherla — Szamosujvár — Transilvania. Unde se cumpără și Acții dela „Albina“, „Furnica“, „Timișiana“, „Ardeleana“, „Economul“ și „Transilvania“.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.), train types (Tren mixt, Tren accelerat, etc.), and departure/arrival times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.